

DATOS IDENTIFICATIVOS

Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación infantil

Materia	Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación infantil			
Código	V51G110V01102			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinador/a	Lloves Pequeño, Isabel Marta			
Profesorado	Lloves Pequeño, Isabel Marta			
Correo-e	marta.llovespequeno@ceu.es			
Web				
Descrición xeral	O currículo é o eixo sobre o que se desenvolve o labor educativo, tanto nos seus aspectos conceptuais (concepcións, compoñentes, niveis, etc.) como nos procedimentais (procesos de deseño, posta en práctica, avaliación, etc.), é por iso polo que é unha materia fundamental na preparación do futuro docente de educación infantil. Esta materia pertence á materia Organización do espazo escolar, materiais e habilidades docentes. Xunto a outras que serán cursadas leste mesmo curso (Organización do centro escolar) constitúen un bloque formativo que se complementa mutuamente e que está orientado a sentar unhas bases didácticas firmes na formación das futuras Mestras e Mestres de Educación Infantil. É por iso, que o desenvolvemento desta nova materia continuará co proceso global de formación en Didáctica e Currículo. Esta materia ten como meta fundamental axudar ao alumnado a adquirir e desenvolver competencias relacionadas co coñecemento, as técnicas e as actitudes necesarias para deseñar, executar e avaliar o currículo correspondente a unha Aula de Educación Infantil no sistema educativo español regulado na Comunidade Autónoma de Galicia.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil.
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva.
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos.
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles.
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia.

- B6 Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión.
- B7 Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
- B8 Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia.
- B9 Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida.
- B10 Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias.
- B11 Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas nos estudantes.
- B12 Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos.
- C1 Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período 0-6, no contexto familiar, social e escolar.
- C3 Coñecer os fundamentos de atención temprana.
- C4 Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas.
- C5 Saber promover a adquisición de hábitos en torno á autonomía, a liberdade, a curiosidade, a observación, a experimentación, a imitación, a aceptación de normas e de límites, o xogo simbólico e heurístico
- C6 Coñecer a dimensión pedagóxica da interacción cos iguais e os adultos e saber promover a participación en actividades colectivas, o traballo cooperativo e o esforzo individual.
- C8 Saber informar a outros profesionais especialistas para abordar a colaboración do centro e do mestre na atención ás necesidades educativas especiais que se susciten
- C9 Adquirir recursos para favorecer a integración educativa de estudantes con dificultades.
- C10 Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo.
- C11 Coñecer e saber exercer as funcións de titor e orientador en relación coa educación familiar.
- C12 Promover e colaborar en accións dentro e fóra da escola, organizadas por familias, concellos e outras institucións con incidencia na formación cidadá.
- C13 Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidade e interculturalidade; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.
- C19 Comprender que a dinámica diaria en educación infantil é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.
- C20 Valorar a importancia da estabilidade e a regularidade na contorna escolar, os horarios e os estados de ánimo do profesorado como factores que contribúen ao progreso armónico e integral dos estudantes.
- C21 Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo no aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
- C22 Atender as necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
- C23 Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e a mellora en educación infantil.
- C24 Dominar as técnicas de observación e rexistro.
- C25 Abordar análise de campo mediante metodoloxía observacional utilizando tecnoloxías da información, documentación e audiovisuais.
- C26 Saber analizar os datos obtidos, comprender criticamente a realidade e elaborar un informe de conclusións.
- C27 Situar a escola infantil no sistema educativo español, no contexto europeo e no internacional.
- C28 Coñecer experiencias internacionais e exemplos de prácticas de innovadoras en educación infantil.
- C29 Valorar a importancia do traballo en equipo
- C30 Participar na elaboración e seguimento de proxectos educativos de educación infantil no marco de proxectos de centro e en colaboración co territorio e con outros profesionais e axentes sociais.
- C31 Coñecer a lexislación que regula as escolas infantís e a súa organización.
- C32 Valorar a relación persoal con cada estudante e a súa familia como factor de calidade da educación.
- C33 Coñecer os fundamentos científicos, matemáticos e tecnolóxicos do currículo desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes .
- C55 Saber utilizar o xogo como recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos.
- C59 Adquirir un coñecemento práctico do aula e da xestión da mesma.
- C60 Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
- C61 Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensino e aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.

C62	Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro.
C63	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.
C64	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
C65	Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes de 0-3 anos e de 3-6 anos.
C66	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social.
C67	Estas competencias, xunto coas propias do resto de materias, quedarán reflectidas no Traballo fin de Grado que compendia a formación adquirida ao longo de todos os ensinos descritos.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun contexto internacional
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Lideranza
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor
D21	Motivación pola calidade
D22	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
1. Analizar e comprender os diferentes momentos históricos da Educación Infantil.	A3	B12	C1 C13 C26 C27 C28 C29	D1 D3 D5 D6 D8 D9 D10 D13 D14 D15

2. Coñecer e analizar as diferentes teorías e modelos curriculares e cuestionar críticamente as diversas tendencias e propostas da administración educativa e doutras instancias.	A1	B1	C1	D1
	A2	B2	C3	D2
	A3	B3	C4	D3
	A4	B4	C5	D4
	A5	B5	C6	D5
		B6	C8	D6
		B7	C9	D7
		B8	C10	D8
		B9	C11	D9
		B10	C12	D10
		B11	C13	D11
		B12	C19	D12
			C20	D13
			C21	D14
			C22	D15
			C23	D16
			C24	D17
			C25	D18
			C26	D19
			C27	D20
			C28	D21
			C29	D22
			C30	
			C31	
			C32	
			C33	
			C55	
			C59	
			C60	
			C61	
			C62	
			C63	
			C64	
			C65	
			C66	
			C67	
3. Coñecer os diferentes niveis de concreción curricular e ser capaz de reproducilos nun esquema ou produto multimedia.	A1	B7	C24	D1
	A3		C25	D2
	A4		C26	D3
			C27	D4
				D5
				D6
				D7
				D8
				D10
				D13
				D15
4. Seleccionar, desenvolver e avaliar un currículo de Educación Infantil por proxectos no que se demostre un dominio dos elementos do currículo e das competencias en Educación Infantil. Preparar, seleccionar ou construír materiais didácticos para devandito proxecto, atendendo aos principios teóricos básicos de globalización e a súa aplicación ás etapas da Educación Infantil.	A1	B1	C1	D2
	A2	B3	C31	D6
	A3	B9	C32	D8
		B10	C33	D9
		B11	C55	D12
		B12	C59	D13
			C60	
5. Coñecer a evolución do rol do profesor de Educación Infantil e reflexionar sobre o profesor ideal, o seu nivel de competencia e de formación.	A3	B9	C11	D2
		B12	C12	D3
			C13	D5
			C21	D8
				D13
				D14
				D15

Contidos

Tema

1. A Educación Infantil desde os seus inicios á actualidade.

2. Teorías e modelos curriculares.

3. Niveis de concreción curricular.	3.1. Aproximación conceptual ao currículo. 3.1.1. Funcións do currículo. 3.1.2. Carácter do currículo. 3.2. Niveis de concreción curricular.
4. Currículo de Educación Infantil.	Características e componentes do curriculum de Educación Infantil
5. Componentes didácticos do proceso de ensino-aprendizaxe en Educación Infantil.	5.1 Os obxectivos e as competencias 5.2 Selección e secuenciación de contidos 5.3 Métodos, principios e estratexias didácticas 5.4 Tarefas de ensino e organización de procesos de ensino-aprendizaxe 5.5 Construción e análise de recursos e materiais didácticos 5.6 A avaliación do proceso de ensino-aprendizaxe
6. A programación na aula de infantil.	A programación didáctica e a programación de aula
7. O profesorado de educación infantil.	Funcións Formación continuada e ao longo da vida

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	28	38	66
Traballo tutelado	23	40	63
Resolución de problemas	0	15	15
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	4	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte da profesora dos contidos da materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo /a estudante.
Traballo tutelado	O /a estudante desenvolverá proxectos na aula baixo as directrices e supervisión da profesora. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante e con prácticas de traballo cooperativo.
Resolución de problemas	O /a estudante desenvolverá exercicios baixo as directrices e supervisión da profesora. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante e con prácticas de traballo cooperativo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Atenderanse as demandas puntuais que presente o alumnado de forma personalizada ou grupal. Ofreceranse as directrices e supervisión oportuna para o desenvolvemento da aprendizaxe, actividades ou traballos vinculados coa actividade autónoma do estudante. Esta atención tamén se levará a cabo a través de: - Tutorización presencial no despacho do profesorado, por teléfono ou por vía telemática en horario de tutorías. - Tutorización vía correo electrónico: para atender as incertezas e dúbidas urxentes sobre a realización dos traballos, actividades, probas avaliativas, etc.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Traballo tutelado	Elaboración grupal de dúas programacións didácticas, fundamentadas e ben planificadas, que recollan os conceptos básicos da asignatura atendendo ao curriculum establecido para a etapa infantil, que se complementará cunha exposición na data e termos determinados pola docente ao longo do cuadrimestre.	30	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B5	C1 C8 C9 C10 C11	D1 D2 D3 D5 D6
					C12 C13 C19 C20 C21 C22 C23 C24 C25 C27 C28 C29 C30 C31 C33 C55 C59 C60 C61 C62 C64 C65 C66	
Resolución de problemas	Realización de exercicios prácticos e resolución de tarefas, análise de casos, propostas metodolóxicas e deseño de actividades. Terase en conta a resolución satisfactoria das propostas, a participación activa, actitude e aproveitamento do alumno/a no desempeño das diferentes actividades propostas pola docente.	30	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B5	C1 C3 C4	D1 D2 D3 D4
					B6 B8 B9	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realización dunha proba avaliativa escrita ao final do cuadrimestre que poderá estar formada por preguntas tanto de responder de forma curta ou tipo test, como de desenvolver de forma extensa.	40	A3	B9 B12	C11 C12 C13 C21	D2 D3 D5 D8 D13 D14 D15

Outros comentarios sobre a Avaliación

O sistema de avaliación pretende facer ao alumnado participe do seu proceso de aprendizaxe. En liñas xerais procurárase unha **AVALIACIÓN CONTINUA** na que se terá en conta tanto os coñecementos previos do alumnado como a súa participación activa e responsable no proceso de aprendizaxe e no seu resultado final. A cualificación final do sistema de avaliación continua será o resultado da suma das distintas notas obtidas das actividades realizadas, segundo as porcentaxes asignadas, tal como queda estipulado no cadro superior. Para aprobar a materia hai que superar os traballos e o exame. Mentres non se aprobe o exame non se sumarán as notas dos traballos tutelados e do traballo en clase. Aqueles alumnos que non aproben a materia na primeira convocatoria manteráselles a nota daqueles traballos/actividades superados, pero terán que realizar novamente o exame e os traballos/actividades non superados na segunda convocatoria.

AVALIACIÓN GLOBAL: Aquel alumnado que non asista a clase ou se ausente máis dun 20% do cómputo total das aulas impartidas (6 días, 12 horas) deberá acollerse ao sistema de avaliación global que se desenvolverá segundo o establecido nos artigos 19 e 21 do Regulamento sobre Avaliación, a Cualificación e a Calidade da Docencia e do Proceso de Ensino do Estudantado, aprobado polo Claustro da UVigo, o 18 de abril de 2023.

Todo traballo copiado, plaxiado ou realizado pola IA será cualificado cun 0.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Decreto 150/2022 de 8 de setembro, **por el que se establece el currículo de educación infantil en la Comunidad Autónoma de Galicia**, Doga, 2022

Ley Orgánica 3/2020, de 29 de diciembre, **por la que se modifica la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación**, BOE, 2020

Cantón Mayo, I. y Pino Juste, M., **Diseño y Desarrollo del Currículum**, Alianza, 2011

ABELLEIRA BARDANA, A. e I., **El Latido de un Aula Infantil**, Octaedro, 2020

Bibliografía Complementaria

Orden del 25 de junio de 2009, **por la que se regula la implantación, el desarrollo y la evaluación del segundo ciclo de educación infantil en la Comunidad Autónoma de Galicia**, Doga, 2009

Gómez, I. y García, F. J., **Aprender a enseñar**, Pirámide, 2014

García Arias, Toni, **La Educación de las Fortalezas: Manual Práctico con Casos Reales**, Pirámide, 2020

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Educación: Organización do centro escolar/V51G110V01203

Educación: Escola inclusiva e atención á diversidade/V51G110V01302

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación infantil/V51G110V01103

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 0-6 anos/V51G110V01104

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación infantil/V51G110V01103

Outros comentarios

A proposta docente que se presenta pretende habituar aos estudantes no uso dos conceptos propios do ámbito curricular e a súa concreción e manexo do currículo correspondente á etapa infantil.

Non se trata de memorizar definicións, nomes ou datas senon de comprender con claridade o significado dos termos e nocións que servirán como ferramentas de traballo, tanto en outras materias como para a futura labor docente.